Numer 8. Lwów dnia 23. kwietnia 1903. Rok II.

Biuro Redakcyi i Administ. ul. Kopernika 7 parter.

Przedpłata wynosi:
kwartalnie K. 3·—
półrocznie „ 5·—
rocznie „ 10·—

Numer poszczególny kosztuje 1 koronę

OGŁOSZENIA.
1 str. 100 K. ½ str. 60 K.
¼ str. 35 K., ⅛ str. 20 K.
1/16 str. 12 K.

DOBROBYT

Ogłoszenia i przedpłatę przyjmują: we Lwowie: Administracya „Dobrobytu“ ul. Kopernika 7 i biuro Sokołowskiej Pasaż Hausmana; we Wiedniu: Haasenstein & Vogler (Otto Mass) Wahlfischgasse 10, — Rudolf Mosse Seilerstädte 2 A. Adolf Chulawski VI. Getreidemarkt 13.

Dwutygodnik ekonomiczno-społeczny.

Organ Związku Galicyjskich Kas Oszczędności

Pod redakcyą: **J. K. Zielińskiego.**

Podjęcie wypłat w gotówce.

Kwestye walutowe należą niewątpliwie do najtrudniejszych w ekonomice. Nic dziwnego więc że w naszem społeczeństwie, pod względem ekonomicznym tak słabo przygotowanem, obecne projekty ustaw walutowych, zwłaszcza zapowiedź podjęcia obowiązkowych wypłat w gotówce, wywołały szereg najdziwaczniejszych i przesadnych obaw, które znalazły wyraz w artykułach, pisanych przez dyletantów a przybranych w łudzące laików szaty ścisłego rozumowania ekonomicznego.

Nie uchwycono wcale istoty rzeczy. Wystąpiono obecnie z tymi samymi zarzutami, które dały się słyszeć przed laty dziesięciu, gdy chodziło o to, czy wogóle uregulować walutę, t. j. zmienić ją z kredytowej, niefundowanej w kruszcową, gdy następnie chodziło o to, na jakim oprzeć ją kruszcu, na złocie, srebrze, czy też na obu.

Przeoczono (*sic*) widocznie, że mamy już *de facto* walutę uregulowaną i to złotą i że w tym względzie nic się zmienić nie da! Przeoczono też, że ta regulacya waluty i oparcie jej na złocie nietylko nie przyniosła gospodarstwu społecznemu szkód, lecz przeciwnie, regulując kurs dewiz na naszą korzyść i usuwając ażio, którego dawniejsza egzystencya a więcej jeszcze zmienność, była dla wszystkich niemal warstw gospodarczych niezmiernie szkodliwa, stała się wybitnie dodatnim czynnikiem w życiu gospodarczem monarchii.

Rzucono się dalej przeciw podejmowaniu wypłat w gotówce wogólności, twierdząc, że jest ono zbędne, skoro mamy i tak wszystkie korzyści z uregulowanej waluty. Ta ostatnia przestanka jest prawdziwa i nie można istotnie spodziewać się, by korzyści owe zwiększyły się pokaźnie przez podjęcie obowiązkowych wypłat. Atoli wniosek jest fałszywy, gdyż pomija tę drugą ważną przestankę, którą jest zaufanie zagranicy w nasze stosunki monetarne, kredytowe i wogóle ekonomiczne, żywione w wysokim stopniu obietnicą podjęcia wypłat w gotówce, którąśmy dali światu przed laty dziesięciu, biorąc się do regulacyi waluty. Dziś powiedzieć światu, że mimo zupełnego przygotowania pod względem monetarnym, wypłat wogóle nigdy nie podejmiemy, lub że odraczamy to na czas nieoznaczony ze względów, tkwiących w normalnych naszych stosunkach gospodarczych, — znaczyłoby tyle, co samemu walić taranem w mur zaufania zagranicy ku sobie i ściągać na swą głowę niebezpieczeństwo wielkiej katastrofy kredytowej!

W czarnych obrazach przeciwnicy podjęcia wypłat przedstawiają nam skutki tego kroku — już w ramach względnie normalnych t. j. obecnych naszych stosunków gospodarczych. Takie fatalne horoskopy opierają oni głównie najpierw na stałej bierności naszego bilansu płatniczego, powtóre na obawie spekulacyi kapitalistów, którzy drogą ażyotażu mają wywozić złoto z kraju choćby ze stratą na to, by zmusić bank a. w. do podniesienia dyskonta, co znów ma wywołać jeszcze znaczniejszą jego zwyżkę w innych instytucyach i na otwartym targu, a więc wogóle zapewnić kapitałowi lepsze oprocentowanie.

Wszyscy oni widocznie o tem zapomnieli, że *de facto* od lat mniej więcej dwu mamy co do wypłat w gotówce taki sam stan rzeczy, jaki obowiązek ustawowy tych wypłat stworzy *de iure*. Wszak bank a. w. od dwu lat wymienia dobrowolnie, bez wahania, każdej chwili, banknoty za kruszec. Wszak mamy od dwu lat dobrowolne wypłaty w gotówce — mając równocześnie bierny bilans płatniczy, wyrównywany w znacznej części eksportem efektów, w mniejszej, krótkoterminowymi kredytami międzynarodowymi. Czy widział kto w tym czasie ucieczkę złota, czy widział kto ażyotaż, zmierzający ku celowi, wyżej określonemu, a uprawiany na wielką skalę, czy widział kto zwyżkę i chwiejność dyskontu?

Przeciwnie, ostatnie dwa lata — mimo wypłat w gotówce dobrowolnych, mimo zastoju gospodarczego, mimo złego bilansu płatniczego — umocniły jeszcze pozycyę kruszcową banku, dawały ciągle dowody uzdrowienia naszych stosunków walutowych a przewrotów gospodarczych nie przyniosły. Ten rezultat doświadczenia w praktyce jest najlepszą odpowiedzią na teoretyczne jęki niepowołanych puszczyków, (które cechuje zresztą ogromna jednostronność, polegająca na tem, że pewne grupy objawów np. funkcye dyskontu bankowego w związku z ruchem złota i kursami dewiz — traktuje się jako coś oderwanego od reszty stosunków gospodarczych i nie uwzględnia się wcale ciągłego wzajemnego i pokrzyżowanego oddziaływania na siebie wszystkich tych mnogich, różnorodnych i skomplikowanych czynników).

Takie stosunki gospodarcze, jakie obecnie w monarchii panują, mimo ich niewątpliwej słabości, mimo zastoju, nie są tedy bynajmniej przeszkodą w podjęciu obowiązkowych wypłat w gotówce — bez niebezpieczeństw dla całości gospodarstwa społecznego.

A jednak — podjęcie obowiązkowych wypłat w gotówce w obecnej chwili mogłoby być z innych przyczyn niebezpieczne i są w grze momenty aktualne, które na dłuższy czas jeszcze mogłyby stanowić poważną przeszkodę w tej mierze. Należy tu ewentualność komplikacyi w polityce zagranicznej, dana w niepokojach na Bałkanie, dalej możliwość komplikacyi handlowo-politycznych, dana w rosnącej przewadze protekcyonizmu cłowego innych państw i w niepewność co do treści skutków przyszłych traktatów handlowych, następnie łącząca się z tem ostatniem możliwość przesilenia w gałęziach produkcyjnych, pracujących na eksport, wreszcie choćby tylko znaczne ograniczenie eksportu cukru, które może nastąpić po wejściu konwencyi brukselskiej w życie. A jakiż krytyczny przewrót może nastąpić z czasem w stosunkach pewnych naszych gałęzi produkcyjnych, gdyby ugoda z Węgrami nie przyszła do skutku, co nie jest prawdopodobne, ale też i niewykluczone.

Nie obecne nasze efektywne stosunki gospodarcze, lecz aktualna już teraz obawa katastrof, takich, jak powyższe, nakazuje tedy powściągliwość co do terminu podjęcia obowiązkowych wypłat w gotówce — bo niewątpliwie w sytuacyach tak krytycznych mogłaby przy obowiązkowych wypłatach w gotówce nastąpić silna ucieczka złota mogłoby przyjść ażyo, sztuczne podwyższenie dyskontu etc.

I ten właśnie moment, a żadne inne, należało wysunąć jako argument przeciw rychłemu podjęciu wypłat, nie zaś przeciw samej zasadzie. Rzeczą reprezentacyi parlamentarnej jest więc tak długo nie udzielać rządowi upoważnienia do podjęcia wypłat w chwili, którą on uzna za stosowną — jak długo reprezentacya ta nie wyrobi w sobie ugruntowanego przekonania, że rząd w myśl własnych wywodów, zawartych w motywach przedłożenia, co do oznaczenia terminu będzie się naseryo liczył z podanemi wyżej przeszkodami katastrofalnej natury. *Erbe.*

Handel zewnętrzny Austro-Węg. w r 1902.

Według tymczasowych obliczeń, eksport Austro-Węgier dosięgnął w roku ubiegłym cyfry 1912·5 milionów koron, import zaś 1723.7 mil. kor., nadwyżka wywozu wyniosła przeto 188·8 mil. koron. W porównaniu z rokiem poprzednim wywóz zwiększył się o 27·1 mil. koron, przywóz zaś o 71·1 mil. koron, nadwyżka więc eksportu zmniejszyła się o 44 mil. kor.

Z artykułów wywozowych największą zniżkę wykazuje cukier, różnica wynosi przeszło 43 mil. k. Źle to wróży o dalszych losach cukrownictwa austro-węgierskiego, które wywoziło dotąd pod opieką premij wywozowych około $^3/_4$ swej produkcyi, któremu jednak konwencya brukselska nie tylko odebrała premia, ale zarazem cło ochronne zniżyła z 26 k. od cetnara metrycznego do 6 franków.

Znaczną zniżkę wykazuje też drzewo w którego wywozie bierze udział pokaźny i Galicya. W stosunku do jego eksportu za rok 1901, który wartość k. 219,199.175 przedstawił, wywieziono go w roku 1902 za k. 196.536.303. Różnica na niekorzyść wywozu wynosi przeszło 22 mil kor.

Dalsze różnice na niekorzyść austro-węgierskiego wywozu wykazuje węgiel i koks, a to o przeszło 14 mil. k., wyroby żelazne o k. 4 miliony przeszło, piwo o k. 1·7 milona, przędza lniana o przeszło k. 1·5 miliona, wyroby skórzane o przeszło k. 1 milion, owoce o k. 1 milion.

Z produktów, których wywóz w roku zeszłym się powiększył, zasługuje przedewszystkiem na uwagę bydło na rzeź. W roku 1901 wyeksportowano go za kor. 70,265.243, w roku 1902 za kor. 101,629.140. Zwyżka wynosi przeszło kor. 31 milionów. Galicya bierze w tym wywozie udział poważny. Głównym rynkiem zbytu są Niemcy, nowa taryfa celna Niemiec sprowadzić może jednak bardzo poważne zmniejszenie tego eksportu.

Wzrost również w eksporcie za rok miniony wykazuje zboże i wynosi on okrągło k. 13 milionów. W roku 1901 wyeksportowano go za k. 62,582,726, w roku 1902 za k. 76,031 337 W produkcie tym imponują całemu państwu Węgry i one głównie do tej zwyżki się przyczyniły. Nie wiele mniejszym przyrostem cieszą się jaja. Wywóz ich podniósł się blisko o k. 13 mil. Z cyfry za r. 1901 k. 96,540.275 podskoczył na k. 109,495.477. Galicya w tym wywozie silnie jest reprezentowana.

Eksport wełny wzmógł się o k. 9·3 miliona. W Galicyi jednak chów owiec zupełnie jest zaniedbany, przędzaln niema, a przędzę za drogie pieniądze się sprowadza. Wywóz towarów wełnianych podniósł się także o blisko k. 2 miliony a w wywozie tym bierze także udział jedna fabryka galicyjska, wyrabiająca sukna dla Lewantu. Na uwagę nadto zasługuje powiększenie się eksportu żelaza, maszyn i aparatów, papieru, produktów chemicznych i wyrobów lnianych. Wywóz tych wytworów wykazuje zwyżkę od 1 do 3 milionów przy każdym produkcie. Z tych ostatnich produktów najwięcej obchodzi Galicyę papier. Fabryki nasze eksportują go w zwojach po to, aby potem wracał w wielkiej części, jako bibułka egipska lub francuska, piękne listy, pudełka tekturowe i t. d.

Z ogółu eksportu, materyały surowe przedstawiają wartość 861·8 mil. k., pół- i całych fabrykatów zaś 950·7 mil. k.

Co do importu, to materyałów surowych przywieziono za 1011·6 m. k., produktów zaś pół- i całkowicie przerobionych za 712·1 m. k.

Orzeczenia Trybunału administracyjnego w sprawach podatkowych.

Potrącalne wydatki.

1. Powiększenie kapitału.

43. Po myśli §. 94. lit. a) wszystkie wydatki obciążające konto kapitału zakładowego, w szczególności zatem wszelkie wydatki na sprawienie inwentarza zakładowego wraz z przynależytościami jako to należytości prawne od kontraktu kupna-sprzedaży sprawionych dla przedsiębiorstwa maszyn i t. d. — muszą być wliczone w bilansowy zysk.

Orz. z 29. maja 1900. L. 3883. B. Nr. 14.260

44. Dochody z funduszu rezerwowego (ogólnego), doliczane do tego funduszu a zatem użyte do powiększenia kapitału zakładowego, mają być doliczone do nadwyżek bilansowych.

Orz. z 2|5 1901 L. 3468. B. Nr. 294.

45 Wydatki, które mają wprawdzie związek z kapitałem zakładowym, jednakowoż są dla ciągłego prowadzenia przedsiębiorstwa potrzebne — są potrącalne (n. p. wydatki na kotowanie akcyi).

Orz. z 4. lipca 1901 L. 4936, 4634 i 4633 B.

Nr. 407, 408, 411, i Orz. z 3. października 1901 L. 7349 B. Nr. 478.

2. Umorzenie długów.

46. Jeżeli kwota użyta rok rocznie na umorzenie długów odpowiada w zupełności owej kwocie, o którą watość majątkowa przedsiębiorstwa na skutek zużycia się zmniejszyła, natenczas umorzenie długów nie przyczynia się do powiększenia wartości salda majątkowego przedsiębiorstwa a służy tylko do utrzymania tegoż salda w tymże samym stanie.

W takim wypadku kwoty zużyte z bieżących dochodów na umorzenie długów mają być traktowane jako potrącalne, chociażby zużycie książkowo przeprowadzone nie zostało.

Rzeczą władzy podatkowej jest w tym wypadku zbadać, czy i o ile zapodania stron odpowiadają faktycznemu zużyciu inwentarza i materyałów przedsiębiorstwa.

Orz. z 9. maja 1901 L. 3620 B. Nr. 308.

3. Odsetki od kapitału zakładowego.

47. Ciaśniejsza interpretacya słowa „kapitał zakładowy" po myśli §. 100 ust 3. ma zastosowanie jedynie przy wymiarze podatku minimalnego według ust. 2 z §. 100.

Orz. z 13. czerwca 1900 L. 4265 B. Nr. 14324.

48. Odsetki od kapitałów (długów) opłacalnych w annuitetach, które są hipotecznie zabezpieczone na realnościach przedsiębiorstwa podlegającego opodatkowaniu (względnie które przedsiębiorstwo przejęło na siebie przy sposobności lub celem umożliwienia otrzymania realności potrzebnych celem prowadzenia przedsiębiorstwa) mają być jako odsetki od kapitału zakładowego wyłączone z potrącalnych wydatków przedsiębiorstwa.

Orz. z 17. stycznia 1900 L. 746 B. Nr. 13646.

Orz. z 14. czerwca 1901 L. 4719 B. Nr. 383.

49. Pożyczka hipoteczna zużyta na zakupno realności, w której stale wykonywane bywa przedsiębiorstwo, ma być uważaną za część kapitału zakładowego, o ile że charakterystyczną cechą kapitału zakładowego jest właśnie trwałe jego używanie w celach przedsiębiorstwa.

Orz. z 13. czerwca 1900 L. 4265. B. Nr. 14324.

50. Kwestya, czy odsetki od danej pożyczki hipotecznej mają być wliczone w podstawę opodatkowania, zależy od uznania władzy podatkowej która w szczególności w każdym wypadku ma stwierdzić, czy pożyczka hipoteczna stanowi część kapitału zakładowego czy też nie.

Pożyczki jednak hipoteczne spłacalne w annuitetach. a zatem zaciągnięte w typowej formie pożyczki służącej do pomnożenia kapitału zakładowego — uchodzą tak długo jako część kapitału zakładowego — jak długo strona przeciwieństwa nie udowodni:

Okoliczność iż tego rodzaju pożyczki, spłacalne w annuitetach zostały zużyte do sporządzenia na nowo zużytych w przedsiębiorstwie części inwentarza, ewentualnie do uzupełnienia kapitału zmniejszonego na skutek strat w przedsiębiorstwie, jest obojętną, o ile że i tego rodzaju inwestycye pomnażają konto kapitału zakładowego.

Orz. z 13. czerwca 1900, L. 4269 Nr. 14322.

51. Kwoty po myśli §. 94. lit. c. mające być doliczone do nadwyżek bilansowych stanowią uiszczone „odsetki bierne" do których nie mogą być dodane wydatki poboczne przy sposobności płacenia tych odsetek biernych poniesione (n. p. stęple kuponowe, wydatki na wykupno kuponów itd.).

Orz. z 4. lipca 1901. L. 4636, 4634 i 4633 Nr. 407, 408 i 411.

52. Za wkład do interesu (kapitał zakładowy) po myśli §. 94 lit. c uchodzi ów kapitał, który właściciel przedsiębiorstwa dla celów tegoż przedsiębiorstwa przeznaczył. Okoliczność, czy przeznaczenie tego kapitału nastąpiło na zawsze, czy przedsiębiorca wyraźnie lub milcząco sobie zastrzegł kapitał w przedsiębiorstwo włożony od razu lub pomału móc wycofać (w szczególności n p. na wypadek, gdyby przedsiębiorstwo przez skapitalizowane zyski stworzyło sobie nowy kapitał zakładowy) jest dla zastosowania §. 94. lit. c.) bez znaczenia także i okoliczność, iż właściciel przedsiębiorstwa formalnie zostaje w stosunku rachunku bieżącego z przedsiębiorstwem i że przedsiębiorstwo opłaca mu odsetki od włożonego przezeń kapitału nie wyklucza zastosowania §. 94. lit. c.

Orz z 19. września 1901 L. 3985 B. Nr. 444.

53. Zaliczki przez gminę miejską z publicznych funduszów udzielane swemu zakładowi zastawniczemu celem prowadzenia go — przedstawiają się jako kapitał zakładowy, odsetki zaś od tego kapitału opłacane przy oznaczeniu podstawy podatkowej dla odnośnego przedsiębiorstwa muszą być uważane jako niepotrącalne wydatki.

Orz. z 10. września 1901, L. 6986, B. Nr. 444.

54. Kapitały wypożyczone chociażby nawet spełniały zadania kapitału zakładowego – tylko wówczas odnośnie do niepotrącalności odsetek od nich opłacanych mają być identyfikowane z kapitałami w przedsiębiorstwo włożonymi — jeżeli odnośne pożyczki zostały zaciągnięte na obligacye pierwszeństwa lub inne tego rodzaju zapisy i obligacye albo jeżeli zostały hipotecznie ubezpieczone (§. 94. lit. c.) podczas gdy wszelkie inne odsetki bierne po myśli §. 95, lit e) stanowią wydatki potrącalne.

Orz. z 11. grudnia 1901 L. 9327.

55. Wkładki członków (korzystających z kredytu „Credittheilnehmer") towarzystwa kredytowego (samoistnego) do funduszu ubezpieczenia towarzystwa, o ile fundusz ten nie jest używany do interesów statutowych towarzystwa, lecz jest przeznaczony na pokrycie ewentualnych strat — mają być zaliczone do kapitału w przedsiębiorstwo włożonego. Odsetki opłacane od tych wkładek nie stanowią zatem potrącalnego wydatku.

Orz. z 11. grudnia 1901 L. 9327.

56. Odsetki, które opłaca (samoistne) towarzystwo kredytowe od zaliczek (dotacyi) udzielonych mu (np. przez kasę oszczędności, nie będąca członkiem tego towarzystwa, nie mogą być uważane za odsetki opłacane od kapitałów zakładowych towarzystwa po myśli §. 94. lit. c), stanowią zatem jako odsetki od pożyczonych kapitałów wydatek potrącalny po myśli §. 95. lit. e).

Orz. z 11. grudnia 1901 L. 9327.

Z praktyki sądowej.

Kto pomimo zawezwania wystosowanego po myśli przepisu §. 170 ust. 5. ord. egz. w edykcie licytacyjnym nie zgłosił najpóźniej przy terminie licytacyjnym swych praw własności do sprzedać się mającej realności zobowiązanego lub części tejże nie może następnie praw tych przeciw nowonabywcy więcej dochodzić.

Orzecz. Najw. Tryb. z 10 października 1901. L. 8759.

Nowonabywca sprzedanej w drodze przymusowej realności wystąpił ze skargą przeciw posiadaczowi dwóch parcel gruntowych według ksiąg hipotecznych do tej realności należących. Przeciw podniesionemu przez pozwanego zarzutowi zasiedzenia tych parcel naprowadził powód, iż parcele te nabył wraz ze zakupioną w drodze przymusowej licytacyi realnością, która też hipotecznie już na niego przeniesioną została a to na zasadzie aktu oszacowania, przeciw któremu nikt zarzutu nie podniósł oraz w zaufaniu do ksiąg publicznych (§. 1500 ust. cyw.)

Sąd powiatowy w Dynowie wyrokiem z dnia 2 listopada 1900 $\frac{\text{L. cz. C. 179/00}}{5}$ oddalił powoda z żądaniem skargi przyjąwszy za udowodnione posiadanie ze strony pozwanego spornych parcel a to w drodze 36 letniego po myśli §§. 1460 i 1465 ust. cyw. kwalifikowanego zasiedzenia z tem, iż powoda nie chroni wrzekome jego zaufanie do ksiąg publicznych, o ile że mieszka w tej samej gminie, w której sporna realność położona a zatem co do stanu posiadania spornych parcel nie mógł mieć żadnej wątpliwości względnie łatwo się mógł przekonać, czy stan posiadania tabularny odpowiada faktycznemu oraz z jakiego tytułu pozwany jest w posiadaniu spornych parcel. Pozwany zaś według aktów egzekucyjnych o postępowaniu licytacyjnem żadnej nie miał wiadomości.

Natomiast c. k. sąd obwodowy w Sanoku, jako sąd apelacyjny. wyrokiem z dnia 12 marca 1901 L. cz. $\frac{\text{Bc. III. 48/1}}{1}$ dał miejsce żądaniu skargi powołując się na przepis §. 1500 ust. cyw. z powodu, że pozwany nie udowodnił, iż powód miał wiadomość o zasiedzenie przez pozwanego gruntów że zatem nie działał w zaufaniu do ksiąg publicznych – samo zaś twierdzenie, iż pozwany jako mieszkaniec odnośnej gminy o stanie posiadania spornych gruntów mógł mieć wiadomość nie wyklucza dobrej wiary i zaufania powoda do ksiąg publicznych. Ponadto zarzut zasiedzenia w odnośnym wypadku po myśli przepisu §. 170 ust. 5. ord. egz. jest nieuzasadniony, ponieważ w prawidłowy sposób ogłoszony edykt licytacyjny, odnośnie do będącej w mowie realności, zawierał wezwanie, aby prawa do tej realności, które by uniemożliwiały względnie nie dopuszczały jej sprzedaży, zgłoszone zostały do sądu najpóźniej na terminie licytacyjnym przed rozpoczęciem licytacyi, o ile że w przeciwnym razie z realności samej już więcej nie będą mogły być dochodzone — a pozwany mimo to zawezwanie w zakreślonym terminie praw swoich do gruntu przez zasiedzenie nabytych nie dochodził ani nie zgłosił.

Sąd najwyższy nie uwzględnił rewizyi pozwanego lecz wyrok sądu apelacyjnego w Sanoku zatwierdził z następujących powodów.

Jakkolwiek nie można się zgodzić ze zapatrywaniem prawnem sądu apelacyjnego, aby pozwany celem dochodzenia swych praw ze zasiedzenia w danym wypadku po myśli przepisu §. 1500 ust. cyw. obowiązany był do przeprowadzenia dowodu na okoliczność, że powód wiedział o fakcie zasiedzenia spornych parcel przez pozwanego, że zatem nie mógł działać w dobrej wierze i zaufaniu do ksiąg publicznych — o ile że do uzasadnienia złej wiary wystarczyłoby, iż powód o sprawach trzeciej osoby mógł się przekonać, a tego zaniedbałość przecież ocena prawna sądu apelacyjnego samej sprawy dla tego jest uzasadniona – ponieważ powód nabył na własność realność do której sporne parcele według ksiąg gruntowych należą w drodze sądowej egzekucyjnej sprzedaży na zasadzie prawomocnego przybicia, ponieważ odnośny edykt licytacyjny został należycie i prawidłowo ogłoszony i zawierał przepisane w §. 170 ust. 5. ord. egz. zawezwanie. Sąd apelacyjny zatem wyrok swój zmieniający wyrok 1-ej instancyi trafnie uzasadnił pomienionym przepisem ustawowym.

Wobec wywodów rewizyi zauważa się jedynie, że ustawodawca przez pomieniony przepis zamierzał ustawowo licytacyę nieruchomości postawić na równi z licytacyą ruchomości, której przepis §. 367 ust. cyw. zapewnia bardzo daleko idącą ochronę prawną — a przez to chciał nowonabywcę licytacyjnego upewnić w trwałem nabyciu własności i usunąć niebezpieczeństwo późniejszego zmniejszenia wartości przedmiotu egzekucyi.

Ponieważ pozwany w obecnym wypadku zaniechał dochodzenia swych praw i pretensyi do spornej części sprzedanej w drodze przymusowej realności w czasie aż do terminu licytacyjnego utracił prawo późniejszego dochodzenia tej pretensyi i nie może przeciw nowonabywcy licytacyjnemu skutecznie podnieść zarzutu zasiedzenia prawa własności, gdyż w przeciwnym razie cel ustawodawcy ochronienia nabywcy przeciw pretensyom osób trzecich byłby chybiony.

Nie można zatem było wobec tego uwzględnić wniosków bezzasadnej rewizyi.

Ubezpieczenie urzędników prywatnych.

Dnia 28. marca br. ogłoszony został wypracowany przez referenta komisyi socyalno-politycznej izby posłów Dra Forschta projekt ustawy „o ubezpieczeniu pensyjnem pracowników zajętych w służbie prywatnej, oraz niektórych w służbie publicznej zajętych. Najważniejsze postanowienia tego projektu składającego się z XXII. rozdziałów i 98 paragrafow są następujące:

Osoby ubezpieczeniu podlegające.

Wszystkie osoby zajęte w służbie prywatnej, których praca ma być przeważnie umysłową, o ile nie są robotnikami przemysłowymi, górniczymi, zajętymi bezpośrednio przy produkcyi towarów i innych przeważnie fizycznych robotach i o ile do nich nie ma zastosowania ordynacya służbowa, są począwszy od ukończonego 20 roku życia zobowiązani do ubezpieczenia się, jeśli ich stałe pobory u jednego i tego samego służbodawcy wynoszą najmniej 900 koron rocznie. Podobnież i osoby zajęte w służbie publicznej są zobowiązane do ubezpieczenia się, o ile im nie przysługuje już ustawowe prawo do ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy lub starości oraz do zaopatrzenia pozostałej wdowy i sierot — z wyłączeniem jednakowoż osób zajętych w służbie na dworze cesarskim, w służbie państwowej lub zakładów państwowych.

Osoby, których czynności służbowe są równorzędne z oznaczonym w powyższym ustępie zobowiazanymi do ubezpieczenia się — podlegają obowiązkowi temu także i wówczas, gdy wynagrodzenie za ich czynności zostaje im wypłacone tygodniowo lub dziennie (djurniści).

Wolne od obowiązku ubezpieczenia się są osoby, które dopiero po ukończeniu 50. robu życia otrzymają posadę. uzasadniającą obowiązek ubezpieczenia się, jako też osoby w służbie się znajdujące, które w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy przekroczyli już powyższą granicę wieku.

Podstawy ubezpieczenia.

Podstawę ubezpieczenia tworzą roczne pobory ubezpieczonego, jednakowoż tylko do granicy maksymalnej 3600 koron. Pobory przekraczające tą granicę nie mają być uwzględnione. Przy wymiarze renty, względnie pensyi nie mogą być również uwzględnione owe podwyżki płac, które otrzymał ubezpieczony w ostatnich trzech latach przed płatnością owej renty względuie pensyi. Kwaterunkowe dodatki aktywalne i funkcyjne jakoteż wszelkiego rodzaju pobory w naturaliach mają być wliczone w podstawę ubezpieczenia. Tantyemy i inne pobory zależne od wyników przedsiębiorstwa, oraz wynagrodzenia szczegółowe tylko wtedy zostaną wliczone w podstawę ubezpieczenia jeżeli w regule stanowią najmniej trzecią część poborów stałych, albo jeżeli minimalna ich kwota w mowie służbowej, została zagwarantowaną, a mianowicie w pierwszym wypadku kwotą równą $^1/_3$ część i stałych poborów, w drugim wypadku minimalna kwota zagwarantowana

Przedmiot ubezpieczenia.

Przedmiotem ubezpieczenia są:

1. dla *ubezpieczonych* pensya a) na wypadek niezdolności do pracy, b) po upływie oznaczonego czasu (renta na wypadek starości).

2- dla *pozostałych* a) renta wdowia, b) dodatki na wychowanie, c) jednorazowa odprawa.

Warunkiem uzyskania prawa do renty na wypadek niezdolności do pracy, jest uiszczanie wkładek przez lat dziesięć. Warunek ten ustaje, jeżeli niezdolność do pracy, nastąpiła na skutek wypadku, mającego związek z wykonywaniem obowiązków służbowych. Warunkiem uzyskania renty na starość jest opłacanie wkładek przez lat 35.

Renta na wypadek niezdolności do pracy wynosi po uiszczeniu wkładek przez lat dziesięć 40% płacy, zaś za każdy rok dalszego uiszczenia wkładek dalszy 1%. Na wypadek niezdolności do pracy na skutek choroby lub uszkodzenia cielesnego przed upływem lat 10., jednakowoż po upływie lat pięciu uiszczania wkładek, prawo do pensyi wymierzone zostaje również na 40% płacy.

Po uiszczeniu wkładek przez lat 35 ma każdy ubezpieczony prawo do pensyi w wysokośai 65% płacy jako renty starczej (Altersrente), chociażby i nadal w służbie pozostał.

Pretensye ubezpieczonego do kas chorych i brackich, przysługujące mu na wypadek choroby pozostają ustawą niniejszą nienaruszone.

W razie niekorzystania z prawa poboru pensyi po upływie 35 lat uiszczania wkładek — pensya ta wzrasta corocznie o 7% aż do dojścia do wysokości pełnej płacy. Jeżeli w razie ukończenia 65 roku życia, czas uzasadniający pobór renty (tj. uiszczanie wkładek przez 35 lat) jeszcze nie upłynął — przysługuje ubezpieczonemu prawo żądaprzyznania sobie renty ukróconej, która się wymierza we wysokości ewentualnej renty przepisującej ubezpieczonemu na wypadek niezdolności do pracy.

Każdy ubezpieczony we wieku między 30 a 40 rokiem życia, ma prawo celem zapewnienia sobie wyższej renty na wypadek niezdolności do pracy i celem uzyskania wcześniej prawa do poboru renty na wypadek starości, wkupić się z odpowiednią ilością lat, premia jednak za wkupienie się musi być odrazu w całości uiszczoną.

Renta wdowia wynosi połowę faktycznie przez ubezpieczonego już pobieranej względnie w owym czasie na niego przypaść mającej pensyi.

Dodatek na wychowanie wynosi dla każdego dziecka, pozostałego po ubezpieczonym 10% — dla dziecka, którego drugi rodzic również nie żyje 20% owej renty jaką zmarły rodzic na wypadek niezdolności do pracy pobierał, względnie do poboru której przysługiwałoby mu prawo, gdyby w chwili śmierci był się stał niezdolnym do pracy.

Jednorazowa odprawa wynosi 25% owych wliczalnych rocznych poborów jakich ubezpieczony w chwili śmierci był pobierał.

Prawo do jednorazowej odprawy przysługuje pozostałemu przy życiu małżonkowi, względnie pozostałym dzieciom ubezpieczonego, ostatnim do 18 roku życia, jeżeli ubezpieczony zmarł przed upływem czasu, uzasadniającego prawo do poborów.

Prawo do poborów pensyjnych nabywa się a) przez ciągłe wkładki urzędnika i służbodawcy (stałe premie) i b) przekazanie części każdego podwyższenia płacy (taksa służbowa).

Premia wynosi $13^1/_2$% rocznych poborów taksa służbowa $33^1/_3$% podwyższenia płacy, o ile nie przekraczają najwyższej granicy wliczalnych poborów K. 3600. — Do uiszczenia premii zobowiązany jest służbodawca w $^2/_3$ częściach, ubezpieczony w $^1/_3$ części; taksę służbową obowiązany jest uiszczać ubezpieczony z własnych funduszów. W czasie opłacania taksy służbowej, wolny jest ubezpieczony od uiszczania premii o tyle, o ile taksa służbowa wynosi tyle co roczna wkładka lub ją przewyższa. Do uiszczania tak premii, jako też taksy służbowej, zobowiązany jest służbodawca powinien jednak przypadającą na urzędnika kwotę w ratach miesięcznych potrącić temuż z płacy.

Zakłady pensyjne — członkowie i związki lokalne.

Ubezpieczenie następuje przez specyalne zakłady pensyjne. W zasadzie ma być utworzony dla każdego kraju koronnego z siedzibą w stolicy osobny zakład, Celem połączenia ubezpieczonych żyjących w tychsamych gospodarczych stosunkach może być dla dwu lub więcej sąsiadujących krajów koronnych, utworzony jeden zakład pensyjny.

Członkami zakładu pensyjnego są ubezpieczeni i ich służbodawcy. Zarząd składa się z prezydenta i z co najmniej 10, co najwyżej zaś 12 członków, do których po połowie mają należeć służbodawcy i ubezpieczeni. Prezydent zostaje mianowany przez ministra spraw wewnętrznych i nie może być członkiem zakładu.

Zastępca przewodniczącego zostaje wybrany z pomiędzy członków zarządu. Członków zarządu wybiera walne zgromadzenie. Walne zgromadzenie składa się z delegatów zwiazków lokalnych utworzonych w regule według politycznych powiatów. Związki lokalne są odpowiednio zorganizowane a na czele ich stoi wydział związkowy, którego zadaniem jest poparcie zarządu w oznaczonych czynnościach.

Instytucye zastępcze.

Pod warunkami w ustawie oznaczonymi można ubezpieczyć się także w instytucyach zastępczych. Instytucyami takiemi są prywatne zakłady ubezpieczeń, fundusze pensyjne, kasy pensyjne i prowizyjne, zarejestrowane kasy pomocnicze itp.

BILANSE

gal. Kas oszczędności za r. 1902.

Bohorodczany (pow.). *Stan bierny*: Wkładki koron 164.911·15. Dotacya Banku kraj. kor. 937·15. Odsetki na r. 1903 koron 1.826·91. Rezerwa podatk. koron 100·—. Czysty zysk koron 4.886·30.

Stan czynny: Pożyczki hipot. koron 52.410·89. Poż. kom. koron 2.174·58. Zastawy koron 485·—. Weksle koron 113.551·—. Koszta sąd. koron 5·50. Odsetki zaległe koron 40·60. Gotówka kor. 3 993·84.

Fundusz rezerwowy: koron 8.848·94.

Gorlice (pow.). *Stan bierny*: Wkładki koron 625.584·37. Depozyta w gotówce koron 4.856·60 Depozyta w efektach koron 2.826·28. Należytości rządowe koron 2·10. Odsetki na r. 1903 kor. 4.922·64. Czysty zysk koron 7.497·68.

Stan czynny: Pożyczki hipot. koron 426.541·95. Poż. komun. kor. 6.056·39. Weksle koron 168.071·90. Zastawy kor. 1.080·—. Efekta własne kor. 20.326·40. Odsetki zaległe kor. 1.494·99. Gotówka kor. 18.551·—. Inwentarz kor. 460·08. Różne kor. 180·68. Depozyta w efektach koron 2.826·28.

Jarosław (miejs.). *Stan bierny*: Wkładki koron 1,412.336·38. Fund. gwaranc. kor. 4.000·—. Odsetki na r. 1903 koron 7.101·60. Różne koron 787·79. Czysty zysk koron 14.932·65.

Stan czynny: Poż. hipot. koron 1,184.528·76. Zastawy koron 9.055. Weksle koron 205·531·27. Odsetki zaległe koron 11.112·60. Różne koron 1.737·38. Inwentarz koron 918·39. Gotówka koron 26.275·02.

Fundusz rezerwowy: koron 64.516·29.

Kraków (pow.). *Stan bierny*: Wkładki koron 15,511.605·09. Depozyta w gotówce koron 42.480·05. Odsetki na r. 1903 koron 70.906·77. Kaucye koron 3.000·—. Czysty zysk koron 139.675·92.

Stan czynny: Poż. hipot. koron 11,036.707·84. Poż. komun. kor. 101.871·82. Weksle kor. 1,481 627·37. Zastawy kor. 7.145·—. Efekta własne kor. 2,169.972·20. Odsetki zaległe koron 149.643·46. Lokacye koron 188.322·64. Dobra i realności nabyte kor. 281 043·47. Inwentarz koron 10.235·01. Rach. bud. domu koron 60.280·94. Kaucye kor. 3.000·—. Różne kor. 42.131·69. Gotówka koron 235.146·39.

Fundusz rezerwowy: A) koron 573.094·88. Fundusz rezerwowy C) koron 11.578·60.

Fundusz emerytalny: koron 73.654·42.

Nowy Targ (miejs.). *Stan bierny*: Wkładki koron 759.001·93. Subw. Wydz. powiat. kor. 4.982·84. Odsetki na r. 1903 kor. 4.463·80. Kaucye kor. 2.000·—. Różne kor. 3.775·54. Czysty zysk koron 6.647·45.

Stan czynny: Poż. hipot. koron 448.299·94. Weksle koron 274.380·13. Zastawy koron 5.429·—. Lokacye koron 18.786·32. Kaucye koron 2.000·—. Inwentarz koron 1.190. Odsetki zaległe kor. 9.838·38. Różne koron 608·72. Gotówka koron 19.261·27.

Fundusz rezerwowy: koron 7.951·69.

Śniatyn (pow.). *Stan bierny*: Wkładki koron 424.795·55. Zaliczka pow. koron 1.072·48. Pożyczki Banku kraj. koron 488.133·62. Odsetki na r. 1903 koron 9.536·14. Różne koron 4.264·86. Czysty zysk koron 15.577·20.

Stan czynny: Poż. hipot. koron 542.256·74. Weksle koron 285.850·60. Lokacye koron 58.863·—. Zaliczki zwrotne koron 25 944·26. Inwentarz koron 2.031·79. Różne kor. 6.260·73. Gotówka kor. 22.172·73.

Tarnopol (miejs.). *Stan bierny*: Wkładki koron 5,398,017·49. Weksle reeskontowane kor. 215.300·—. Kaucye i depozyta kor. 42.591·18. Odsetki na r. 1903 koron 61.118·83. Różne koron 4.326·29. Czysty zysk koron 39.517·23.

Stan czynny: Poż. hipot. koron 2,985.005·14. Pożyczki gminne koron 191.184·72. Weksle koron 1,631.421·48. Efekta własne koron 414.996·25. Rach. bieżące kor. 275 430·—. Realności nab. kor. 60.600·—. Odsetki zaległe koron 37.349·73. Kaucye i depozyta koron 42.591·18. Inwentarz koron 18.426·—. Różne koron 62.201·37. Gotówka koron 41.675·15.

Fundusz rezerwowy: koron 565.413·51.
Fundusz emeryt.: koron 120.487·80.
Fundacya jubil.: koron 18.263·53.

Tarnów (miejs.). *Stan bierny*: Wkładki koron 9,816.729·11. Odsetki na r. 1903 koron 36.121·76. Należ. fund. rezerw. lit. B koron 61.765·30. Różne koron 6.178·49. Czysty zysk koron 46.012·16.

Stan czynny: Poż. hipot. koron 5,745.329·38. Poż. komunalne koron 1,080·594·26. Weksle koron 760.981·82. Zastawy koron 43.479·—. Realności nabyte koron 13.756·83. Efekta własne kor. 1,879.321·40. Odsetki zaległe i bieżące koron 90.437·33. Inwentarz koron 10.721·16. Zaliczka Zakładu pożyczkowego koron 154.500. Różne koron 19 951·40. Gotówka koron 167.734·24.

Konferencya przemysłowców.

Związek austryackich przemysłowców prosi nas o zamieszczenie następującego komunikatu:

Trzy centralne związki przemysłowe a mianowicie: „Związek austryackich przemysłowców", „Klub przemysłowy" i „Związek centralny przemysłowców w Austryi" utworzyły już przed niejakim czasem stały wydział, mający za zadanie przygotować i umożliwić jednolite postępowanie w ważniejszych, zasadniczych kwestyach dotyczących przemysłu. Aby wyjaśnić i bliżej omówić dalsze cele tej organizacyi, prezydent związku centralnego, członek Izby panów Paweł Schoeler, na skutek uchwały stałego wydziału, zwołał do pomieszkania swego konferencyę licznych kierowników przemysłowych organizacyi we Wiedniu i na prowincyi, reprezentujących pomienione powyżej związki. Konferencya ta odbyła się w sobotę dnia 18. kwietnia br., zaś przebieg jej był następujący:

Zgromadzenie, w którem wzięli udział także zastępcy znaczniejszych instytucyi bankowych, pozostających w związku ze zakładami przemysłowymi, zagaił zwołujący Paweł Schoeller, przedstawiając cel konferencyi i prosząc obecnych o zainteresowanie się należyte przedmiotem obrad. Poczem zabrał głos poseł do Izby posłów Klink. W obszernej swej mowie przedstawił trudności i przeciwieństwa, jakie przemysł w Austryi zwalczać musi. Wskazując na silną organizacyę innych stanów i zawodów, wykazał, iż tylko przez silną organizacyę przemysłu można stworzyć należytą przeciwwagę, uzyskać wpływ i stworzyć podstawę silnego i niezależnego od przeszkód rozwoju prze-

mysłu. Wychodząc z tego założenia, połączyły się owe trzy centralne związki, aby w przyszłości łącznie módz obradować nad kwestyami dotyczącemi całego przemysłu. W ten sposób uczyniono pierwszy krok do wspólnej i jednolitej organizacyi, jako celu, do którego wszyscy dążyć powinni.

Już obecnie jednakowoż nadeszła chwila, w której należałoby rozważyć, czy nie byłoby pożądanem otworzenie „domu przemysłowego we Wiedniu“, jako widocznego znaku zorganizowänia przemysłu.

Wywody pana Klinka przyjęto bardzo przychylnie, poczem poseł do Rady państwa Dr. Licht w wyczerpujący sposób omówił sprawę budowy domu. Przedłożył fachowy kosztorys, wskazał na spodziewanych najemców przyszłego domu przemysłowego, przeznaczonego przedewszystkiem dla związków i instytucyi przemysłowych i omówił także rozmaite sposoby pozyskania kapitału na budowę. Wspomniał wreszcie, iż ustanowiony już został komitet przygotowawczy, celem przestudyowania tejże kwestyi i przygotowania materyału i prosił zgromadzenie o wydelegowanie z pomiędzy siebie kilku osób do wspomnianego komitetu. Następnie złożył wiceprezydent „Związku austryackich przemysłowców, radca kommercyalny Henryk Vetter, imieniem tego związku oświadczenie, że związek ten z wnioskiem i wywodami posła Klinka bezwarunkowo się zgadza, a to tembardziej, iż przez jednolitą organizacyę, cechy specyalne poszczególnych związków zostaną nienaruszone i każdy z tych związków będzie mógł nadal swe specyalne zadania spełniać. W obec czego wniósł mowca następującą rezolucyę:

„Zgromadzeni dziś przemysłowcy oraz zastępcy instytucyi bankowych z przemysłem w ścisłym związku pozostających, witają z p awdziwem zadowoleniem fakt, iż centralne organizacye austryackiego przemysłu we wspólnym wydziale stworzyły sobie stałą reprezentacyę i wyrażają nadzieję, iż połączenie to ze wszech miar pocieszające, zostanie utrzymane i w dalszem rozwoju zamieni się w ściślejszą organizacyę, obejmującą wszystkich przemysłowców austryackich. Jako pożądany środek do osiągnięcia tego celu uważa walne zgromadzenie na razie utworzenie domu dla przemysłowców we Wiedniu, mającego być przytułkiem dla orgauizacyi przemysłowych i punktem środkowym wszelkiej pracy organizacyjnej przemysłu austryackiego“.

Nad redukcyą tą rozwinęła się obszerna dyskusya, w której wzięli udział między innymi także członek izby Panów Dr. Pelz, Hugo Stöhr (Reichenberg), dyrektor Lohnstein (Länderbank), Feliks Kohn (Wieden) i Alfred Nachsteller (Berno). Poczem rezolucyę jednogłośnie przyjęto. Po uchwale, aby istniejący komitet z pośród obecnych na walnem zgromadzeniu pewną ilość osób do swego grona kooptował, zamknieto to zgromadzenie, na którem kilkakrotnie znalazła uznanie myśl solidarności przemysłowoów, a które uważać można za początek regularnych, podobnych zgromadzeń.

Ruch wkładek

w Związkowych Kasach oszczędności za miesiąc marzec 1903

		%	Stan kapitału wkładkowego z dniem 28. lutego 1903		W ciągu miesiąca marca						Różnica		Stan kapitału wkładkowego z dniem 31. marca 1903	
					Wynosiły wkładki			wypłacono						
			K.	h.	stron.	K.	h.	stron.	K.	h.	K.	h.	K.	h.
Bochnia	m.	5	2,448.866	74	189	70.682	06	188	63.421	51	+ 7.260	55	2,456.127	29
Bochnia	p.	4—5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bohorodczany	p.	4½	182.306	42	37	10.355	66	44	6.410	39	3.945	27	186.251	69
Brzeżany	p.	—	738.260	89	85	37.230	43	64	33.776	76	+ 3.453	67	741.714	56
Buczacz*)	p.	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dobromil	p.	5	330.513	17	27	7.603	88	28	7.742	21	— 138	33	330.374	84
Dolina	p.	4½	995.371	97	230	124.940	37	136	45.426	95	+ 79.513	42	1,074.885	39
Drohobycz	m.	4	1,160 836	68	110	43.463	26	88	24.543	34	+ 19.019	92	1,179.856	60
Gorlice*)	p.	4½	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jarosław	m.	4½	1,491.092	72	198	57.016	33	207	81.938	90	— 24.922	57	1,466.170	15
Kałusz	p.	4½	732.443	57	97	57.849	02	76	28.534	87	+ 29 214	15	761.657	72
Kołomyja	m.	4	3,828.525	23	340	121.578	98	43[illegible]	99.495	58	+ 22.083	40	3,850.608	63
Kraków	m.	4	30,233.814	03	2 892	734.697	78	2.651	797.357	90	— 62·660	12	30,171.253	91
Kraków*)	p.	4½	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lwów		4	49,301 264	94	14	4 237	15	2.974	943.718	51	— 939.481	36	48,361 783	58
		3¾	20,986.169	74	7.405	2.765.780	03	5.659	1,755.727	26	+1,010.052	77	21,996.222	51
Myślenice	p.	4½	1,048.872	23	—	40.280	09	—	25 119	52	+ 15.160	57	1,064.032	80
Podgórze	m.	—	1,957.130	69	173	101.790	81	213	111.092	95	— 9.302	14	1,947.828	55
Sambor	m.	4½	5,009.281	24	483	152.536	98	379	234.542	29	— 82.005	31	4,927.275	93
Śniatyn*)	p.	5%	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sokal	m.	4½	679.940	23	83	83.094	46	94	35·866	63	47.227	83	727.168	06
Stryj	m.	4%	1,520.754	37	180	70.613	45	192	80.554	62	— 9.941	17	1,510.813	20
Tarnopol	m.	4½	5,581.583	23	935	380.153	84	795	262.093	19	+ 118.060	65	5,699.643	88
Trembowla	p.	4½	631.165	20	118	28.723	03	91	29.066	77	— 343	74	630.821	46
Tarnobrzeg	p.	5%	736.450	18	54	12.005	46	43	77.252	31	— 65.246	85	671.203	33
Wieliczka	p.	5	4,697.591	95	154	56.235	53	184	57.265	91	- 1.030	38	2,696.561	57
Wadowice	p.	4½	3,028.226	61	294	141.758	16	296	157.831	76	— 16.073	60	4,012.153	01
Zaleszczyki		5%	340.773	95	37	8.662	82	16	7.555	45	+ 1.107	37	341.881	32

*) Do chwili zamknięcia numeru wykazu nie otrzymalismy.

Gal. akc. Bank hipoteczny.

Zwyczajne walne zgromadzenie akcyonaryuszy Banku hipotecznego odbyło się pod przewodnictwem hr. Adama Gołuchowskiego, prezesa rady nadzorczej. Hr. Gołuchowski zagaił zgromadzenie, poświęcając słów parę wspomnieniu zasług b. dyrektora Lazarusa.

Zamknięcie rachunków Banku wykazuje w stanie czynnym za r. 1902. 179,224.795 k. 38 h. Zysk wynosi 1,435.024 k. 04 h. Suma udzielonych pożyczek hipotecznych wynosiła z końcem r. 1902 125,293.154 k. 74 h. czyli jest o 438.774 k. 96 h. wższa niż w roku 1901.

Sprawozdanie rady nadzorczej zaznacza, że mimo rozsprzedania w roku ubiegłym całego zapasu listów zastawnych Banku, sądząc z ogólnego stanowiska ekonomicznego — roku ubiegłego za pomyślny nie uważa, stagnacya bowiem na polu handlu i przemysłu, która na targach europejskich stała się niemal chroniczną, nie ustąpiła wcale, lecz trwa nieprzerwanie; nagromadzenie wielkiej ilości gotówki w instytucyach finansowych, idący za nią spadek stopy procentowej, są przeważnie następstwem tego, że kapitały na polu produkcyjnej czynności nie znajdują zajęcia, czego nie można poczytywać za objaw dodatni.

Ogólna kwota zaległych rat amortyzacyjnych, będących w egzekucyi z końcem roku 1902, wynosiła 1,607.402 k. 52 h. czyli o 23.474 k. 42 h. mniej niż z końcem r. 1901.

Na poczet tych zaległości wpłynęło już w roku bieżącym po dzień 15 kwietnia 1,368.119 k. 95 h.

Z końcem roku ubiegłego było w obiegu listów hipotecznych na łączną kwotę 129,909.000 k., mianowicie 25,397.200 k. czteroprocentowych i 6,220.800 pięcioprocentowych premiowanych.

Kantory wymiany w zakładzie centralnym, wszystkich filjach i ekspozyturach, dały w roku zeszłym zysku k. 242 116·02, zatem w porównaniu z zyskiem roku 1901 w kwocie k. 70.791·41, więcej o k. 171.324·61, a to wskutek korzystnej konstelacyi dla papierów lokacyjnych.

Wkładki na asygnaty kasowe wynosiły z końcem roku 1902 k. 2,796.000, to jest w porównaniu z rokiem 1901 mniej o k. 53.800.

Stan pożyczek udzielanych przez kasy zaliczkowe przedstawiał z końcem roku 1902 cyfrę kor. 1.985.707·38, był więc wyższym o k, 58.220·20 niż z końcem roku poprzedniego.

Filje rozwijają się normalnie.

Towarzystwo kolei Lwów-Kleparów-Janów, które z powodu rozpoczęcia budowy linji do Jaworowa zmieniło firmę na kolej Lwów-Kleparów-Jaworów, użyło nadwyżki bilansowej na pokrycie należytości lat ubiegłych Budowa przedłużonej linji przyszła do skutku bez żadnego podwyższenia udziału.

Towarzystwo elektryczne wypłaciło akcyonaryuszom za czwarty rok obrotowy — podobnie jak w roku zeszłym — 5% dywidendy.

Związkowe fabryki oleju nie dały za rok 1902 żadnej dywidendy.

Fabryka dachówek i sztucznego kamienia wypłaciła w tym roku 4% dywidendy.

Bank rolniczy wykazał w roku 1902 obrót pomyślny, tak, że zdołał nadwyżką tegoroczną uzupełnić dawniejsze udziały, umniejszone skutkiem strat na interesie drzewnym, do pierwotnej wysokości i wstąpił obecnie w stadyum pomyślniejszego rozwoju.

Z końcem roku 1902 wynosił fundusz zapasowy zwyczajny k. 5,040.000, nadzwyczajny zaś k. 1,937.350, czyli razem k. 6,977.350.

Zgromadzeniu predłożył dr. Till następujące wnioski: 1. Przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie z czynności i o stanie Banku. 2. Zatwierdza się zamknięcie rachunku za rok 1902 i udziela się Zarządowi Banku absolutoryum. 3. Z czystego zysku roku 1902 przeznacza się kwotę k. 40.000 do nadzwyczajnego funduszu zapasowego. 4. Zatwierdza się wypłaconą zaliczkę na dywidendę po k. 20 na akcyę, oraz ze zwyżki czystego zysku roku 1902 ustanawia się superdywidendę płatną dnia 1 lipca b. r. po kor. 10 na akcyę 5. Pozostałe jeszcze k. 18.125·32 przenosi się na rachunek roku 1903.

Fundusz pensyjny banku wynosi obecnie kor. 1,163.200 wzrósł zatem w ciągu roku minionego o k. 27.1000·38. Łączna cyfra pensyj emerytalnych, wdowich i sierocińskich wypłaconych w roku 1902, wynosiła kor. 74.486·92 czyli o kor. 8.262·74 więcej niż w roku 1901.

Po odczytaniu sprawozdania zabrał głos prezydent miasta dr Małachowski i wniósł. by z czystego zysku przeznaczono 1000 kor. na pomnik Mickiewicza we Lwowie. Wniosek dra Małachowskiego. uchwalono jednomyślnie. Przyjęto także wnioski rady nadzorczej. Następnie zdał dr. Löwenstein sprawę o wnioskach, przekazanych radzie nadzorczej na zgromadzeniu zeszłorocznem, a dotyczących rozszerzenia kontroli Sprawozdanie stwierdza, że organizacya Banku hipotecznego, jest na takiej podstawie ugruntowana, iż rada nadzorcza wykonuje jak najściślejszą kontrolę i nie potrzeba zalecać stworzenia jakiegoś nowego organu rewizyjnego. Nie ma nic natomiast przeciw stworzeniu komisyi rewizyjnej z dwu członków, któraby przed walnem zgromadzeniem badała sprawozdanie. Wniosek ten zasadniczo przyjęto i będzie traktowany on na następnem walnem zgromadzeniu. Do rady nadzorczej weszli ponownie pp. dr. Roiński Emanuel i Skrzyński Seweryn. Na zgromadzeniu było obecnych 27 akcyonaryuszy, reprezentujących 6,879 akcyi a 579 głosów.

NOTATKI

Związek fabrykantów. Pierwsze walne zgromadzenie »Centralnego związku galicyjskiego przemysłu fabrycznego«, odbyło się wczoraj popołudniu w sali izby handlowej w obecności 30 członków.

To nowo założone towarzystwo, które wczoraj rozpoczęło swój żywot, postawiło sobie wedle brzmienia statutu za cel przestrzeganie wspólnych interesów przemysłu krajowego, a przedewszystkiem systematyczne reprezentowanie wszelkiego rodzaju przemysłu fabrycznego, spełnianie wobec swoich członków funkcyi organu doradczego i regulowanie kwestyi robotniczej. Dążyć będzie dalej towarzystwo do stworzenia, względnie podniesienia zbytu naszych wyrobów w kraju i zagranicą przez trwałe utrzymywanie stosunków w rozmaitych centrach handlowych, dawać będzie związek inicyatywę do zakładania nowych względnie rozszerzania już istniejących przedsiębiorstw przemysłowych i zabierać głos będzie we wszystkich kwestyach, obchodzących krajowy nasz handel i przemysł.

Zgromadzenie zagaił prezes komitetu założycieli p. Götz-Okocimski, poczem wybrany przewodniczącym zgromadzenia, przewodniczył mu aż do ogłoszenia wyboru prezesa związku.

Prezes izby handlowej p. Piepes-Poratyński, jako gospodarz lokalu, powitał zebranych i w ob-

szernem przemówieniu poruszywszy mnóstwo spraw żywotnych, przyobiecał w imieniu Izby, młodemu towarzystwu wszelkie poparcie. Z kolei p. Götz-Okocimski zdał sprawę z dotychczasowej czynności komisyi organizacyjnej związku i zarządził wybór prezesa towarzystwa, dwu wiceprezesów i 9 członków wydziału.

Z wyborów wyszedł jako prezes ks. Andrzej Lubomirski z Przeworska i zająwszy opróżnione przez p. Götza prezydyalne miejsce, podziękował za wybór i roztoczył króciutki program zamierzonej przezeń na tem stanowisku działalności, zdaniem: »słów mało czynów więcej«.

Jako zastępców prezesa, wybrano następnie p. Jana Götza-Okocimskiego z Okocima i p. Leopolda Baczewskiego ze Lwowa.

Do wydziału weszli pp.: Zieleniewski, Kolischer, dr. Steczkowski, Gurgul, dr. Rucker, Liban, Frenkel, Schmidt i Adolf Lilien. Na wniosek p. Götza, uchwalono powiększyć liczbę wydziałowych do 12 i wybrano nimi sekretarzy trzech galic. Izb handlowych tj. dra Stesłowicza (Lwów), dra Benisa (Kraków) i dra Rittla (Brody).

Z porządku dziennego zmieniono § 13 statutu i w myśl wniosku p. Feldsteina, przyjęto najniższą wkładkę roczną w wysokości 50 kor., najwyższą zaś 800 koron.

Wydział ma rozpatrzyć, czy nie należałoby opłacającym większe wkładki, przyznać więcej głosów

Na tem zamknięto obrady.

Tow. Oszczędności i pożyczek w Oświęcimiu, pod dyrekcyą p. Edwarda Jaśkiewicza nadesłało nam sprowozdanie z czynności i zamknięcie rachunków za rok 1902. Towarzystwo założone 23. września 1877 r. rozpoczęło działalność swą ze skromnym kapitałem obrotowym 487 złr. 90 ct., a dziś po latach 25-ciu uczciwej i wydatnej pracy, posiada majątku zarodowego czyli funduszu rezerwowego przeszło 100.000 koron, zaś obrotowego 1,770.520 koron, a obrót kasowy osiągnął w roku 1902 wysokości 3,247.445 koron. — W ciągu ubiegłych 25-ciu lat nie obeszło się co prawda i bez pewnych strat, jednak tylko wielkiej przezorności przy udzielaniu pożyczek zawdzięczyć należy, że straty te przy ogólnem stanie pożyczek 1,468 859 koron ograniczają się do niespełna kwoty 1500 koron.

Na cele dobroczynne wydatkowało Stowarzyszenie z funduszów swoich od r. 1886 kwotę 5211 kor. 10 hal.

Pierwotny statut Towarzystwa zmieniony został uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 3. marca 1894 r. co do niektórych zasadniczych postanowień wyboru Dyrekcyi, Rady Zawiadowczej i uprawnień głosowania, przyczem poczyniono niektóre zmiany dotyczące formalnej strony postanowień statutowych, które okazały się koniecznemi.

W roku 1894 nabyło Towarzystwo na własne cele realność pod Nr. 64 w Oświęcimiu, położoną przy ulicy najładniejszej i bardzo ożywionej za cenę 24.000 koron, którą następnie z powodu, że c. k. Skarb pocztowy wynajął cały budynek na pomieszczenie urzędu pocztowego, w roku 1896 kosztem 30.000 koron rozszerzono, celem wygodnego pomieszczenie biur kasowych. Obecnie realność ta figuruje w bilansie z wartością 55.000 koron, jednak w razie sprzedaży z łatwością uzyskaćby można za nią wyższą kwotę. Zamierzone też jest w myśl uchwały Walnego Zgromadzenia z dnia 17. lutego 1902 roku dalsze rozszerzenie budynku przez dobudowanie piętra po nad częścią parterową celem ujednostajnienia całości. Z końcem roku 1900 po 23 letniej działalności, ustąpił z grona członków Dyrekcyi p. Franciszek Knihinicki — jeden z głównych założycieli instytucyi — z powodu przesiedlenia się do Krakowa, przyczem Rada Zawiadowcza w myśl uchwały z dnia 25-go stycznia 1901 w uznaniu jego zasług, wystosowała do niego pismo dziękczynne, a nadto kosztem Towarzystwa postanowiła sprawić portret jego i umieścić w sali obrad Towarzystwa.

Rozwój i możność udzielania licznych i długoterminowych pożyczek, zawdzięczyć należy jedynie zaufaniu, jakiem instytucya ta u ogółu się cieszy. W okresie tym mało korzystano z kredytów bankowych a jedynie z wkładek zaspakajano wszystkie zgłoszenia.

Według statystyki Stowarzyszeń zaliczkowych za ostatni rok, zajmuje Towarzystwo to na 605 galicyjskich Stowarzyszeń 8 miejsce pod względem kapitału obrotowego, 4 co do wpłaconych udziałów a 11 co do wysokości funduszu rezerwowego i należy do rzędu tych, u których stopa procentowa jest najniższą. Od roku 1885 ma zastępstwo Banku krajowego na polityczny powiat Bialski. Towarzystwo wykazuje za rok 1902 zysku K. 21.906.49.

Renta inwestycyjna. Minister skarbu, na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1901 emitował wczoraj na dalszą sumę 125 miljonów koron 4% inwestycyjną rentę koronową po kursie 99.75% przez konsorcyum, złożone z pocztowej Kasy oszczędności, domu Rotschylda, zakładu kredytowego ziemskiego, zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu, Anglobanku, Bankvereinu, Tow. ekskontowego, Laenderbanku, Unionbanku.

Ruch towarowy na kolejach w Rosyi. W dniu 1 stycznia 1903 r. długość linij kolejowych w państwie rosyjskiem (bez W. Księstwa Finlandzkiego) dosięgała 54.122 wiorsty (w tem 9.502 wiorsty toru podwójnego).

Ruch główniejszych towarów w ostatnich trzech latach przedstawia się, jak następuje:

Rok	Zboże	Węgiel kam.	Ropa nafciana i jej produkty	Nafta i inne produkty ropy	sól
	Wagonów				
1900	433.239	907.813	155.513	167.612	85.879
1901	457.957	868.078	159.836	190.551	85.682
1902	571.077	868.986	156.464	185.874	96.529

Dochody austro-węgierskich kolei państwowych i przez państwo na własny rachunek prowadzonych, wyniosły według obliczeń tymczasowych, w lutym r. b. z ruchu osobowego 3,379.500 koron i z ruchu towarowego 13,044.200 koron, czyli razem 16,423.700 kor. Z tego na sieć zachodnią przypada z ruchu osobowego 2.290.400 k. (2,004.800 podróżnych) i z ruchu towarowego 9,205.700 koron (1,995.900 ton). na sieć wschodnią zaś z ruchu osobowego 1,080.100 kor. (656.700 podr.) i z ruchu towarowego 3,838.500 kor. 491.400 ton). W porównaniu z lutym r. z. dochody zwiększyły się z ruchu osobowego o 61.314 k. (+ 40.500 pasażerów) i z ruchu towarowego o 175.797 kor. (+ 23.800 tonn.). Większy dochód z ruchu towarowego okazał się jedynie na sieci zachodniej, która dała 62.491 kor. zwyżki (+ 59.600 pas.) w porównaniu z lutym

r. z., gdy tymczasem linie wschodnie wykazały ubytek 1.177 k. (— 19.100 pas.). ze zwyżki zaś dochodu z ruchu towarowego na sieć zachodnią przypada 14.852 k. (+ 10.000 t.), na wschodnią zaś 100.945 (+ 13,600 t.). Zwyżka dochodów z ruchu osobowego na kolejach zachodnich przechodzi w części z pomyślnej pogody, w części zaś z tego, że w r. b. w miesiącu lutym było o 1 dzień świąteczny więcej, gdyż w r. z. święto Matki Boskiej Gromnicznej wypadło na niedzielę. Ruch osobowy na sieci wschodniej zmniejszył się zwłaszcza na krótkich dystansach, tak że upadek frekwencyi jest większy, niż upadek dochodu. Zwyżka dochodów z ruchu towarowego na kolejach zachodnich pochodzi od zwiększenia przewozu węgli, drzewa, bydła rogatego i owiec, gdy całkiem upadł przewóz lodu, gdyż długotrwałe chłody w tym roku pozwoliły zaopatrzyć się weń na miejscu. Na kolejach wschodnich zwiększył się przewóz przedewszystkiem materyałów budowlanych, a potem zboża, mąki i inwentarza żywego, co też wpłynęło na znaczne podniesienie dochodów. Od 1 stycznia do 28 lutego r. b. koleje państwowe otrzymały z ruchu osobowego 1,987.600 koron (- 50.511), z ruchu towarowego 26,645 800 k. (+ 302.184) czyli razem 34,633.400 kor. (+ 251.673).

Kasy oszczędności w państwie rosyjskiem. W dniu 1. stycznia 1903 r. znajdowało się Kas oszczędności 6.212. Książeczek oszczędnościowych było 4,357.000, a wkładów rub. 918,800.000. Obroty kas ciągle zwiększają się. W porównaniu z r. 1897 ilość wkładów wzrosła o 80 prc. W 1902 r. suma wkładów zwiększyła się o 85,500 000 rubli.

Stąd można przewidywać, że oszczędności przy końcu b. r. dosięgną 1 miliarda rubli. Zwiększenie sumy wkładów idzie w parze ze zwiększeniem ilości kas. Od r. 1897 do r. 1903 ilość kas zwiększyła się z 4.354 do 6.212, a ilość osób składających oszczędności, wzrosła z 2,448.000 do 4,357.000. Suma oszczędności, zapisanych na jedną książeczkę, utrzymuje się około 210 rubli. Kas szkolnych w r. 1902 było 1.309, książeczek 25.571; suma wkładów 70.000 rubli. Z tego okazuje się, że kasy szkolne jeszcze niedostatecznie są rozpowszechnione pośród ludności.

Zmiany stopy procentowej.

Powiatowa Kasa oszczędności w Krakowie z d. 1 maja oprocentowanie takich wkładek oszczędności, które w d. 1. kwietnia wynosiły na jednym rachunku kor. 10.000 lub więcej zniża z $4^1/_2\%$ na 4% a również wszystkie nowe wkładki będą oprocentowane po 4%.

Towarzystwo zaliczkowe w Żmigrodzie z dniem 1 lipca r. b. obniża oprocentowanie wkładek z $5^1/_2\%$ na 5%, a jednocześnie stopę, pobieraną od pożyczek, z 8% na $7^1/_2\%$.

Zmiany osobiste.

Do dyrekcyi Towarz. Kasy zaliczkowej w Szczercu na miejsce p. Piotra Myllera powołany został p. dr. Eugeniusz Trześniowski.

Nowe stowarzyszenia:

Brzesko. Powszechny Zakład kredytowy, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką. Stow. zarej. w sądzie krajowym jako handlowym w Krakowie, dnia 6 lutego 1903, l. cz. Firm. 43|3. Zarząd: Salomon Kohs i Kasriel Klapholz.

Czajkowice. Spółka oszczędności i pożyczek, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką, Statut z dnia 17 listopada 1902, zarej. w sądzie obwodowym jako handlowym w Samborze d. 10 stycznia 1903, l. cz. Firm. 43. Zarząd: Ks. Michał Stecew, Andrzej Szalko Czajkowski i Jan Tymkowicz Czajkowski.

Darachów. Spółka oszczędności i pożyczek, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką. Statut z dnia 24 listopada 1902, zarej. w sądzie obwodowym jako handlowym w Tarnopolu d. 27 grudnia 1902, 1 cz. Firm. 665 (2/1). Zarząd: Marcin Misa, Jan Kutkowski i Stanisław Strętkowicz

Drohojów. Spółka oszczędności i pożyczek, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką. Spółka zarej. w sądzie obwodowy jak handlowym w Przemyślu dnia 12 stycznia 1903, l. cz. Firm. 15/3. Zarząd: Ks. Andrzej Worosiewicz, Michał Hoduńka i Mikałaj Saluk.

Jarczowce Spółka oszczędności i pożyczek, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką. Statut z dnia 25 października 1902 zarej. w sadzie obwodowym jako handlowym w Złoczowie dnia 15 grudnia 1902, 1 cz. Firm. 243. Zarząd: Łuszczewski Konrad. Zegarłowski Stanisław i Jakimowicz Jan.

Stanisław. Ruska mieszczańska Kasa, stowarzyszenie zarej. z ograniczoną poręką. Statut z dnia 18 września 1902, zarej. w sądzie obwodowym jako handlowym w Stanisławowie dnia 25 października 1902 l. cz. Firm. 252|2. Dyrekcya: Teodor Czerniawski, Jan Stefanyszyn i Eugeniusz Jakubowicz.

Stanisławów. Towarzystwo kredytowe „Samopomoc", stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką. Statut z dnia 12 czerwca 1902, zarej. w sądzie obwodowym jako handlowym w Stanisławowie dnia 16 października 1902, l. cz. Firm. 238|2.

Tyśmienica. Towarzystwo kredytowe „Jedność", stowarzyszenie zarej. z nieograniczoną poręką. Statut z dnia 7 września 1902, zarejestr. w sądzie obwodowym jako handlowym w Stanisławowie dnia 27 września 1902, l. cz. Firm, 237|2. Dyrekcya: Antoni Czałczyński, ks. Samuel Manugiewicz i Jan Wojtas.

Uhnów. Ruska Kasa, stowarzyszenie zarej. z ograniczoną poręką Statut z dnia 20 września 1902. zarej. w sądzie krajowym jako handlowym we Lwowie, dnia 27 listopada 1902, l cz. Firm. 1.390. Dyrekcya: Wasyl Romanowski, Kornyło Kałużniacki i Hilary Kamiński.

Złoczów. Spólna praca w Złoczowie, stowarzyszenie zarej. z ograniczoną poręką. Statut z d. 17 sierpnia 1902, zarej. w sądzie obowodowym jako handlowym w Złoczowie dnia 5 września 1902. l. cz. Firm. 175/2. Dyrekcya: Antoni Hebdowski, Aleksander Witkowski i Franciszek Rumuszyński,

Wykreślenia:

Kraków. „Związkowa pracownia robotników stolarskich. „Nadzieja" w Krakowie."

(Uchwała z dnia 25 listopada 1902, l. cz. Firm 744|2 XVII 2|86).

Mielnica. „Bank kredytowy w Mielnicy, Creditbank in Mielnica, registrirte Genossenschaft mit beschränkter fünffacher Haftung".

(Uchwała z dnia 15 listopada 1902, l. cz. Firm. 520, stow. I 169|8).

Dział asekuracyjny.

Tow. wzajemnych ubezpieczeń rolnych „SNOP."

Zatwierdzona w tych dniach, dzięki staraniom radcy Eustachego Dobieckiego, ustawa Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń rolnych »Snop«, zaspakaja jedną z najsilniej odczuwanych potrzeb rolnictwa w Królestwie Polskiem.

Przez całe szeregi lat, na zebraniach wyborczych do władz warszawskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego, stowarzyszeni stale ponawiali wnioski o utworzenie przy Towarzystwie kredytowem ziemskiem, wydziału wzajemnych ubezpieczeń od ognia.

Stosując się do powyższych życzeń, władze Towarzystwa wypracowały projekt, który w pierwotnej swej formie był przedmiotem obrad ogólnego zebrania komitetu, jeszcze w sierpniu 1879 r. Po wprowadzeniu w projekcie powyższym pierwszych zmian i uzupełnień, komitet Towarzystwa w marcu 1880 r. wystąpił do ministra skarbu z prośbą o dozwolenie przedstawienia wypracowanego projektu.

Prośba ta jednak nie została uwzględniona i wkrótce władze Towarzystwa otrzymały z kancelaryi generał-gubernatora nieprzychylną na swoje podanie odpowiedź.

Podejmowane następnie kilkakrotnie, w odstępach lat kilku, próby wznowienia projektu, musiały zawsze być zaniechane i dopiero dnia 14 grudnia 1895 r. władze Towarzystwa kredytowego ziemskiego przedstawiły ministrowi finansów projekt gruntownie przerobiony.

W tym samym jednak czasie została poruszona w sferach rządowych myśl zreformowania istniejących gubernialnych ubezpieczeń budowli, i wskutek tego rozpoznanie projektu Towarzystwa, jako obejmującego zarówno ubezpiezpieczenie nieruchomości, jak i ruchomości, zostało zawieszone do czasu zdecydowania zamierzonej reformy.

Z chwilą zatwierdzenia w d. 10 czerwca 1900 r. nowej ustawy wzajemnego ubezpieczenia bndowli w guberniach Królestwa Polskiego, szanse zatwierdzenia projektu Towarzystwa, obejmujące również budowle, zredukowały się do zera. Nie czekając przeto na formalną odmowę, którą władze Towarzystwa otrzymały w d. 22 marca 1902 r., rolnicy zakrzątnęli się około wypracowania nowego projektu instytucyi wzajemnej, nie związanej z Towarzystwem kredytowem ziemskiem i obejmującej wyłącznie tylko ubezpieczenia ruchomości rolnych, jako to: zboża, słomy, paszy, inwentarzy żywych, maszyn, narzędzi, sprzętów domowych i t. d.

Z inicyatywy p. Antoniego Hempla z gub. lubelskiej, sprawę tę poruszono w sekcyi rolnej i wkrótce został opracowany i złożony ministeryum spraw wewnętrznych do zatwierdzenia projekt, wzorowany na istniejących podobnych instytuacyach wzajemnych w Cesarstwie, a mianowicie w Mińsku i Kijowie.

Projekt ten, oprócz kilku przedstawicieli Towarzystw rolniczych, podpisali, jako założyciele przedstawiciele grup ogniowych rolnych przy warszawskiem Towarzystwie ubezpieczeń i Towarzystwie »Jakor«, a mianowicie: pp. Artur Banachiewicz, Mieczysław Chrzanowski, Eustachy Dobiecki, Władysław Dobiecki, Stanisław Dzierzbicki, Mikołaj Gosiewski, Piotr Górski, Antoni Hempel, Władysław Iwanicki, Michał Karski, Aleksander Karszo-Siedlewski, Antoni Napiórkowski, Stanisław Orpiszewski, Józef Ostrowski, Henryk hr. Potocki, Leon Przanowski. Maciej ks. Radziwiłł, Stanisław-Sielski, Maryan Sokołowski, Napoleon Strzembosz, Jan Turski i Feliks Zakrzewski.

Biorąc za punkt wyjścia interesy istniejących grup rolnych. Przy towarzystwach ubezpieczeń: Warszawskiem i »Jakor«, organizacya nowej instytucyi gubernii składki normalne pobierane od ubezpieczających się, przeznaczone są wyłącznie na wynagrodzenie szkód ogniowych, zaszłych w danej gubernii. Jeżeli suma szkód w danej gubernii, zwiększona proporcyonalną częścią ogólnych kosztów zarządu, będzie niższa od sumy zebranych w tej gubernii składek normalnych, to cała przewyżka, za potrąceniem wpłat na kapitał rezerwowy, będzie rozdzielona w stosnnku do opłaconej składki pomiędzy członków, ubezpieczonych w tej gubernii i oddania im, jako zwrot.

Natomiast w razie przeciwnym, to jest w razie strat większych, członkowie danej gubernii mogą być pociągnięci do składki dodatkowej, nie przenoszącej 25% składki normalnej.

Gdyby powyższa dopłata w jednej lub kilku guberniach okazała się niewystarczającą do pokrycia wszystkich poniesionych strat, wówczas przychodzi z pomocą ogół stowarzyszonych całego kraju, płacąc składkę dodatkową, nie przenoszącą 10% składki normalnej. Straty nie pokryte powyższą dopłatą ogólną, zaspakajają się z funduszu rezerwowego danej gubernii, aż do wyczerpania jego połowy, a następnie z funduszu zapasowego ogólnego.

W razie klęsk nadzwyczajnych, na których pokrycie wszyskie powyższe fundusze okazałyby się niewystarczającemi, zarząd zwołuje ogólne zebranie członków, które obmyśli środki niezbędne na wynagrodzenie poszkodowanych.

Każdy ubezpieczający się jest członkiem Towarzystwa.

Sprawami Towarzystwa zawiaduje: zarząd, rada, komisya rewizyjna i ogólne zebranie przedstawicieli. W zebraniu ogólnem biorą udział: 1) przedstawiciele członków lub ich zastępcy, wybierani na lat trzy, 2) członkowie zarządu, rady i komisyi rewizyjnej, 3) do czasu zwrotu funduszu zapożyczonego, założyciele Towarzystwa.

Zgodnie z zasadą organizacyi związkowej Towarzystwa, kapitały zapasowe tworzą się dwojakie, a mianowicie: 1) zapasowy ogólny dla całego kraju i 2) rezerwowe oddzielne dla każdej gubernii.

Kapitały rezerwowe gubernialne tworzą się z jednorazowych opłat, wnoszonych przez członków w stosunku 30% składki normalnej i z procentów od papierów publicznych, należących do powyższych kapitałów. Powyższa 30% dopłata może być wnoszona w sześciu rocznych ratach.

Dopóki kapitał rezerwowy danej gubernii nie dosięgnie 25% normalnej rocznej składki, cały zysk w tej gubernii osiągnięty, przelewa się do funduszu rezerwowego. Gdy fundusz powyższy przewyższy 25¼ rocznej składki, lecz nie dosięgnie 50%, wówczas przelewa się do niego połowa zysku danej gubernii, a drugą połowę zwraca się ubezpieczonym. Wreszcie, gdy kapitał ten przewyższy 50% rocznej składki, cały zysk oddaje się ubezpieczonym danej gubernii.

Kapitał zapasowy ogólno-krajowy tworzy się:

a) z 25% jednorazowej dopłaty do rocznej składki,

b) z procentów od papierów, należących do powyższego kapitału,

c) z dochodów przygodnych, jak np. przedawnień, wystąpień członków i t. p.

W razie wyczerpania kapitału zapasowego ogólno-krajowego poniżej 25% rocznej składki, lub w razie uznanej potrzeby szybkiego uzupełnienia go, ogólne zebranie może postanowić dodatkowe opłaty procentowe od ogółu stowarzyszonych.

Gdy kapitał zapasowy ogólno-krajowy dosięgnie 50% całkowitej sumy rocznych składek, ogólne zebranie może sumy, pod b i c wskazane, przeznaczyć na opłatę części składek za wszystkich stowarzyszonych, lub na popieranie ochotniczych straży ogniowych lub innych zarządzeń przeciw pożarom.

Do czasu wytworzenia się odpowiednich funduszów: zapasowego ogólno-krajowego i rezezwowych gubernialnych, za szkody ogniowe odpowiada oprócz składki normalnej, fundusz, wypożyczony Towarzystwu przez założycieli w sumie 100,000 rb. Od funduszu tego Towarzystwo opłaca 5% rocznie i zwraca go z chwilą, gdy fundusz zapasowy ogólno-krajowy dosięgnie sumy 100.000 rb.

Tow. wzaj. ubezpieczeń ruchomości rolnych »Snop«, ma prawo przyjmować ubezpieczenia od ognia, piorunów, wybuchów pary i gazu, własności ruchomej rolników, spółek towarzystw rolniczych, a mianowicie: krescencye, inwentarze żywe i martwe, maszyny i narzędzia rolnicze, sprzety domowe, oraz wewnętrzne urządzenia zakładów przemysłwwo-rolniczych.

W celu wyboru przedstawicieli, zarząd zwołuje co trzy lata w każdem mieście gubernialnem zebranie wyborcze członków ubezpieczonych danej gubernii. Każde zebranie wyborcze wybiera prezesa przyszłego zebrania wyborczego i dwóch jego zastępców, oraz odpowiednią liczbę przedstawicieli i ich zastępców w stosunku jednego przedstawiciela i jednego zastępcy na 30 członków ubezpieczonych danej gubernii, z tem jednak ograniczeniem, że najwyższa liczba zarówno przedstawicieli jak i ich zastępców, nie może przenosić liczby powiatów danej gubernii.

Zarząd składa się z trzech lub więcej członków wybieranych na lat trzy przez ogólne zebranie przedstawicieli, a zatwierdzonych przez generał-gubernatora. Członkami zarządu mogą być tylko miejscowi poddani, wyznania chrześcijańskiego.

Do bezpośredniego kierowania sprawami Towarzystwa, zarząd mianuje dyrektora zarządzającego i w miarę potrzeby jego pomocnika

Dyrektor zarządzający i jego pomocnik mają na posiedzeniach zarządu głos doradczy. Są oni wykonawcami postanowień zarządu i działają na podstawie ściśle określonej instrukcyi. Mianowani być mogą wyłącznie z pomiędzy tutejszych poddanych wyznania chrześcijańskiego.

Stały nadzór nad sprawami Towarzystwa wykonywa rada, złożona conajmniej z 5 członków, wybieranych na lat trzy przez ogólne zebranie przedstawicieli.

Do atrybucyi rady należy:

a) Przedwstępne rozpatrzenie wszystkich spraw, podlegających kompetencyi ogólnego zebrania przedstawicieli, wydanie co do nich opinii i nadzór nad ścisłem wykonaniem uchwał ogólnego zebrania.

b) Wyjaśnienie wątpliwości, napotykanych, przez zarząd przy rozpatrywaniu spraw, nie wymagających decyzyi ogólnego zebrania.

c) Rozpatrzenie i zatwierdzenie umów z dyrektorem zarządzającym i z jego pomocnikiem, oraz z innemi towarzystwami ubezpieczeń o reasekuracyę, a także projektu kontraktu kupna nieruchomości w razie powzięcia odpowiedniej uchwały przez ogólne zebranie przedstawicieli.

d) Rozpatrzenie skarg na zarząd.

e) Kontrola działalności Towarzystwa i dokonywanie rewizyi akt i funduszów Towarzystwa.

f) Przyjęcie od założycieli funduszu zapożyczonego.

Radę zwołuje prezes rady lub jego zastępca, w miarę uznania potrzeby lub na żądanie dwóch członków rady, albo też zarządu lub komisyi rewizyjnej.

Stosownie do przepisów przechodnich, założyciele Towarzystwa mają prawo po zatwierdzeniu ustawy wybrać delegacyę organizacyjną, złożoną conajmniej z 3 członków, która uprawniona jest do przedsięwzięcia wszystkich czynności, niezbędnych do zorganizowania Towarzystwa, a przedewszystkiem do zbierania zapisów od ziemian, życzących sobie przystąpić do Towarzystwa.

Z chwilą, gdyby liczba zapisujących się dosięgła conajmniej 300, a suma zadeklarowana do ubezpieczenia i poparta $\frac{1}{4}$ procentowymi zadatkami sumy 2,000.000 rb., delegacya organizacyjna, po zniesieniu się z prezesami gubernialnych towarzystw i stowarzyszeń rolniczych, zwoła w każdej gubernii zebranie wyborcze, pod przewodnictwem prezesa właściwego towarzystwa lub stowarzyszenia rolniczego.

Jeżeli liczba zapisanych nie dosięgnie 600, wówczas wskazana poprzednio norma wyborów jednego przedstawiciela na 30 członków, może być zniżona do normy 1 przedstawiciela na 15 członków.

Po dopełnieniu wyborów przedstawicieli, zwołane zostanie ogólne zebranie, które wybierze: zarząd, radę i komisyę rewizyjną i w ten sposób zakończy organizacyę Towarzystwa.

Ponieważ pożądanem jest jaknajszybsze zorganizowanie tak dawno wyczekiwanego Towarzystwa wzajemnego ubezpieczenia od ognia, przeto bezpośrednio po odebraniu telegraficznej wiadomości o zatwierdzeniu ustawy, postanowiono zwołać założycieli na dzień 15. b. m. st. st. w celu wyboru delegacyi organizacyjnej.

Od Administracyi.

Pismo nasze wychodzi regularnie w pierwszej i w drugiej połowie każdego miesiąca. Wysyłka uskuteczniona bywa również jak najregularniej.

Upraszamy zatem usilnie wszystkich naszych PT. Odbiorców by **natychmiast** reklamowali w razie gdyby jeden z poszczególnych numerów **„Dobrobytu“** ich nie doszedł.

Prosimy również o nadesłanie przedpłaty celem ustalenia nakładu.

Odpowiedzialny Redaktor i wydawca:

Jan Kaźmierz Zieliński.

Tow. WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ w Krakowie.

Wykaz najwyższych cen

po jakich ziemiopłody w r. 1903 od gradu ubezpieczone być mogą.

Rodzaj ziemiopłodów

W powiatach sądowych Galicyi i Bukowiny

A. Andrychów, Baligród, Biała, Biecz, Bochnia, Brzesko, Brzostek, Brzozów, Bukowsko, Chrzanów, Ciężkowice, Cz. Dunajec, Dąbrowa, Dębica, Dobczyce, Dukla, Dynów, Frysztak, Głogów, Gorlice, Grybów, Jasło, Jaworzno, Jordanów, Kalwarya Kęty, Kolbuszowa, Kraków, Krościenko, Krosno, Krzeszowice, Leżajsk, Limanowa, Lisko, Liszki, Lutowiska, Łańcut, Maków, Mielec, Milówka, Mszana dolna, Muszyna, Myślenice, Niepołomice, Nisko, Nowy Sącz, Nowy Targ, Oświęcim, Pilzno, Podgórze, Przeworsk, Radłów, Radomyśl, Ropczyce, Rozwadów, Rymanów, Rzeszów, Sanok, Skawina, Siemień, Sokołów, Stary Sącz, Strzyżów, Tarnobrzeg, Tarnów, Tuchów, Tyczyn, Ulanów, Ustrzyki, Wadowice, Wieliczka, Wiśnicz, Wojnicz, Żabno, Zator, Zmigród, Zywiec. Zakliczyn.

B. Bełz, Bircza, Borszczów, Bóbrka, Bohorodczany, Bolechów, Bołszowce, Borynia, Busk, Bursztyn, Chodorów, Cieszanów, Delatyn, Dobromil, Dolina, Drohobycz, Dubiecko, Gliniany, Gródek, Gwoździec, Halicz, Horodenka, Jabłonów, Janów, Jarosław, Jaworów, Kałusz, Kamionka, Komarno, Kołomyja, Kossów, Krakowiec, Kulików, Kuty, Lubaczów, Lwów, Łąka, Medenice, Mielnica, Mikołajów, Mościska, Mosty w., Nadwórna, Niemirów, Niżankowice, Obertyn, Ottynia, Podburz, Peczeniżyn, Pruchnik, Przemyśl, Przemyślany, Rawa, Radymno, Radziechów, Rożniatów, Rohatyn, Rudki, Sambor, Sieniawa, Sądowa Wiśnia, Skole, Śniatyn, Sokal, Sołotwina, Stanisławów, Staremiasto, Starasól, Stryj, Szczerzec, Tłumacz, Tłuste, Turka, Tyśmienica, Uhnów, Winniki, Wojniłów, Zabłotów, Zaleszczyki, Żabie, Żółkiew, Żurawno, Żydaczów.

C Brody, Brzeżany, Buczacz, Budzanów Czortków, Grzymałów, Husiatyn, Kopyczyńce, Kozowa, Łopatyn, Mikulince, Monasterzyska, Nowesioło, Olesko, Podhajce, Podwołoczyska, Potok złoty, Skałat, Tarnopol, Trembowla, Wiśniowczyk, Założce, Zbaraż, Zborów, Złoczów.

D. Bukowina. Bojan, Czerniowce, Dorna-Watra, Gurahumora, Kimpolung, Kocmań, Putilla, Radowce, Sadogóra, Seletyn, Seret, Solka, Stanowce, Storożyniec, Suczawa, Waszkowce nad Czeremoszem, Wyżnica, Zastawna.

poz.	Rodzaj ziemiopłodów	A. poz.	koron za 100 kg.	B. poz.	koron za 100 kg.	C poz.	koron za 100 kg.	D. poz.	koron za 100 kg.
1	Żyto ozime	1	14·—	1	13·—	1	13·—	1	12·50
2	„ jare	2	13·—	2	12·—	2	12·—	2	11·50
3	Pszenica ozima	3	17·—	3	16·—	3	16·—	3	15·—
4	„ jara	4	16·—	4	15·	4	15·—	4	14·—
5	Jęczmień	5	14.—	5	13·—	5	12·—	5	11·—
6	Orkisz	6	14·—	6	13·—	6	12·—	6	12·—
7	Owies	7	13·—	7	12·—	7	11·—	7	10·—
8	Hreczka (Tatarka)	8	13.—	8	12·—	8	11·—	8	10·—
9	Kukurudza	9	12·—	9	11·—	9	10·—	9	10·—
10	Proso	10	12·—	10	11·—	10	10 —	10	10·—
11	Groch zwykły (biały i zielony)	11	14·—	11	13·—	11	13·—	11	12·—
12	Groch (Wiktorya)	12	20·—	12	18·—	12	18·—	12	17·—
13	Bób	13	14·—	13	12·—	13	12·—	13	12 —
14	Bobik	14	13·—	14	12·—	14	11·—	14	11·—
15	Fasola pospolita	15	16·—	15	15·—	15	14—	15	13·—
16	Soczewica zwykła	16	15·—	16	14·—	16	14·—	16	13·—
17	Wyka	17	14·—	17	13·—	17	12·—	17	11·—
18	Łubin żółty	18	11·—	18	10·—	18	10·—	18	10·—
19	Tymotka	19	50·—	19	45.—	19	40·—	19	40·—
20	Konicz czerwony	20	130·—	20	125·—	20	120·—	20	115·—
21	„ biały	21	140·—	21	135·—	21	130·—	21	125·—
22	„ szwedzki	22	140·—	22	140·—	22	140·—	22	140·—
23	Rzepak zimowy	23	24·—	23	22·—	23	22·—	23	20·—
24	„ letni	24	20·—	24	18·—	24	18·—	24	18·—
25	Lnianka (Lnica, Rżyj)	25	16·—	25	14·—	25	14·—	25	14·—
26	Konopie włókno	26	40·—	26	40·—	26	38·—	26	36·—
27	Nasienie konopne	27	16·—	27	14·—	27	12·—	27	12.—
28	Len włókno	28	48·—	28	46·—	28	44·—	28	44·—
29	Nasienie lniane	29	30·—	29	28·—	29	26·—	29	26·—
30	Mak	30	50·—	30	50·—	30	50·—	30	50·—
31	Anyż rosyjski	31	46·—	31	44·—	31	42·—	31	40·—
32	„ płaski	32	50·—	32	48·—	32	46.—	32	44·—
33	Kartofle	33	2·40	33	2·—	33	2·—	33	2·—
34	Chmiel **za 50 klgr.**	34	120·—	34	115·—	34	115·—	34	110·—
35	Łoza koszyk. 1-letnia z morga	35	do 100·—	35	do 80·—	35	do 70·—	35	do 60·—
36	Łoza koszyk. 2-letnia z morga	36	100 do 120·—	36	do 100·—	36	do 90·—	36	do 80·—
37	Konicz czerw. na paszę (plon z morga jednego pokosu)	37	do 100·—	37	do 80·—	37	do 70·—	37	do 60·—
38	Tytoń z morga	38	—	38	do 300·—	38	do 300·—	38	do 300·—

Kursa porównawcze giełdy wiedeńskiej.

A. Ogólny dług państwa.

	5/3	22/4
Jednolity dług państwa w banknotach	100·50	100·75
Jednolity dług państwa w srebrze	100·50	100·75
Losy z roku 1854 po 250 zł. mk. 3·2 pr.	178·—	174·—
„ „ 1860 po 500 zł. wa. 4, pr.	154·25	153·90
„ „ 1860 po 100 zł. 4, pr.	185·—	185·50
„ „ 1864 po 100 zł.	245·—	251·—
„ „ 1864 po 50 zł.	245·—	251·—
Listy zast. domen państw. 120 zł. 5 pr.	304·—	304·30

B. Dług państwa

(wszystkich w Radzie państwa reprezentowanych krajów koronnych).

	5/3	22/4
Austr. renta złota wolna od pod. za 100 zł. 4 pr.	121·10	121·65
Austr. renta w wal. kor. wolna od podatku za 200 kor. 4 pr.	101·05	101·50
Austr. renta inwestyc. wolna od podatku	94·05	94·—

C. Obligacye kolejowe.

	5/3	22/4
Kol. Arcyks. Albrechta za 100 zł. 4 pr.	100·50	100·35
Kol. Cesarz. Elżbiety w złocie wolne od podatku za 100 zł. 4 pr.	119·20	119·70
Kol. Cesarza Franciszka Józefa za 100 zł. 5¼ pr.	129·20	129·60
Kol. Arcyks. Rudolfa w wal. koron. wolne od podatku za 200 kor. 4 pr.	100·20	100·25
Kol. Karola Ludwika po 200 zł. mk. 4 pr.	100·15	100·10

Obligacye pierwszeństwa

(kolejowe)

	5/3	22/4
Kol. Arc. Albrechta za 300 zł. 5 pr.	115·—	114·80
Kol. bukowińskiej lokaln. za 400 kor. 4 pr.	100·—	100·35
Kol. galic. Karola Ludwika za 100 zł. 4 pr.	99·90	100·10
Kol. lwowsko-czern.-jasskiej z r. 1894 za 200 K. 4 pr.	100·—	100·20

D. Dług państwa

(krajów korony węgierskiej.

	5/3	22/4
Węg. złota renta za 100 zł. 4 pr.	121·55	121·45
„ „ „ w wal. kor. za 200 kor. 4 pr. wolna od podatku	99·60	99·60
Węg. obl. pr. regul. Cisy za 100 zł. 4 pr.	159·25	157·85
„ poż. prem. za 100 zł. (200 kor.)	200·—	202·—
„ „ „ za 50 zł. (100 kor.)	200·—	202·—

E. Inne publiczne pożyczki.

	5/3	22/4
Poż. reg. Dunaju z r. 1899 4 pr.	108·75	107·75
Poż. kraj. Bukowiny z r. 1893 za 200 kor. 4 pr.	99·50	99·50
Bukowińskie obl. propinacyjne za 100 zł. 5 pr.	104·40	104·—
Gal. poż. kraj. z r. 1893 za 200 kor. 4 pr.	99·40	99·30
„ obl. prop. „ 1889 za 100 zł. 4 pr.	99·25	99·45
Pożyczka miasta Lwowa z r. 1896 za 100 zł. 4 pr.	96·35	96·35
Poż. miasta Lwowa z r. 1900 4½ proc.	101·35	101·70

F. Listy zastawne.

Oblig. hipot. i listy dłużne (za 100 zł. Nom.).

	5/3	22/4
Austr. zakł. kr. ziem. 50 l. 4 pr.	99·15	99·50
Bukowiński zakł. kred. ziem. 5 pr.	105·75	105·25
„ „ „ 4 pr.	98·50	98·25
Bukowińskiej Kasy Oszcz. 4 proc.	97·85	97·65
Gal. akc. b. hip. 10 pr. prem. 5 pr.	111·—	111·50
„ „ „ „ 50 l. 4½ pr.	101·15	101·10
„ „ „ „ 60 l. za 200 kor. 4 pr.	97·40	97·50
Gal. Tow. kred. ziem. 4 pr. 56 l.	97·45	97·75
„ „ „ „ 4 pr. 41 l.	99·—	99·—
„ „ „ „ 4 pr. stare	98·50	98·50
Banku krajowego dla Galicyi Lodom 4½ pr. 51½ l.	102·25	102·15
Banku kraj. 57½ l. za 200 kor. 4 pr.	99·—	99·—
Banku krajowego oblig. komun. 2 emisya 5 pr.	103·—	103·—
Banku krajowego oblig. komun. 3 emisya 42 lat za 200 kor. 4½ pr.	102·—	101·75
Banku kraj. oblig. kom. 4 emisya 45 l. 4 pr.	99·—	99·—
Austr.-węg. banku 40½ lat los. 4 pr.	101·—	101·20
„ „ „ 50 lat los. 4 pr.	101·—	101·20

G. Obligacye

z prawem pierwszeństwa za 100 zł. nom.

	5/3	22/4
Kol. półn. ces. Ferd. em. z r. 1886 4 pr.	101·—	100·85
„ „ „ „ „ „ 1887 4 pr.	101·—	100·85
„ „ „ „ „ „ 1888 4 pr.	101·15	101·10
„ „ „ „ „ „ 1891 4 pr.	101·—	100·85
Kolej Lwów-Czern.-Jassy z r. 1884 za 300 zł. 3·6 proc.	94·—	94·40
Kolej Lwów-Czern. z r. 1884 za 300 zł. 4 pr.	99·50	99·55

	5/3	22/4
Gal. kol. lok. wschod. za 100 zł. 4 pr.	—·—	—·—
Węg. gal. kol. em. 1870 za 200 zł. 5 pr.	111·—	111·15
„ „ „ „ 1878 za 200 zł. 5 pr.	111·—	111·10
„ „ „ „ 1887 za 200 zł. 4 pr.	99·60	99·50

H. Losy

(za sztukę).

	5/3	22/4
3% losy prem. Austr. Zakład. kred ziem. emisya z r. 1880 po 100 fl.	269·—	275·—
3% losy prem. Austr. Zakład. kred. ziem. emisya z r. 1889 po 100 fl.	264·—	273·—
Budapeszteńskie (Basilica) 5 zł.	19·25	19·10
Zakład kred. dla hand. i przem. 100 zł.	431·—	434·—
Clary 40 zł. mk.	179·—	170·—
Pożyczka miasta Insbruku 20 zł	84·—	84·15
Losy miasta Krakowa 20 zł.	75·—	74·—
Losy reg. Dunaju z r. 1870 po 100 zł. 4 pr.	278·—	280·—
Pożyczka miasta Lublany 20 zł.	75·—	70·—
Palffy 40 zł. mk.	178·—	175·—
Czerw. krzyża austr. tow. 10 zł.	55·25	55·10
Czerw. krzyża węg. tow. 5 zł.	27·60	27·—
Losy fund. arcyks. Rudolfa 10 zł.	74·—	71·—
Salma 40 zł. mk.	232·—	233·—
Pożyczka miasta Salzburga 20 zł.	74·—	74·—
St. Genois 40 zł. mk.	—·—	—·—
Losy miasta Wiednia kom. 100 zł.	438·—	442·—

J. Akcye

banków (za sztukę).

	5/3	22/4
Banku Anglo Austr. 240 kor.	276·—	274·—
Zakład kred. dla handlu i przem. 160 zł.	683·—	670·75
Galic. banku hipot. 200 zł.	540·—	541·—
„ „ dla hand. i przem. 200 zł.	335·—	335·—
Banku dla krajów koronnych 200 zł.	410·50	410·40
„ Austro-węg. 1.400 kor.	1577·—	1601·—
„ Związk. (Unionbank) 200 zł.	537·—	524·—
Czeskiego banku związkowego 100 zł.	255·—	249·—
Živnosteńska banka 100 zł.	255·—	252·—

K. Akcye

Przedsiębiorstw transportowych.

	5/3	22/4
Buk. kol. lok. akc. pierw. 200 zł.	410·—	410·—
„ „ „ akcye zakład. 200 zł.	370·—	394·—
Kolei półn. ces. Ferd. 1.000 zł. m	5500·—	5540·—
Kol. Lwów-Bełżec (akc. pier.) 200 zł.	—·—	—·—
„ Lwów-Czern.-Jassy 200 zł.	579·—	583·—
„ wschod.-galic.-lokaln. 200 zł.	392·—	392·—
„ państwowych 200 zł.	688·50	683·—
„ południowej 200 zł.	52·—	40·75
„ węg. galic. l. 200 zł.	443·—	444·—
Tow. żegl. na Dunaju 500 zł. mk.	897·—	858·—

L. Akcye

Przedsiębiorstw przemysłowych.

	5/3	22/4
Tow. kopalń węgla w Brüx 100 zł.	714·—	692·—
Galic. karpackie naft. tow. 500 kor.	886·—	882·—
Austr. tow. górnicze Alpine 100 zł.	384·50	388·75
Praskiego tow. żelazn. przem. 200 zł.	1640·—	1665·—
Schodnicy 500 kor.	567·—	655·—
Tureck. zarz. tytoniow. 200 franków	—·—	—·—
Trifail. tow. kop. węgla 70 zł.	419·—	410·—
Garb. w Rzeszowie po 200 zł.*)	—·—	—·—
Fabr. wag. w Sanoku po 500 K.*)	—·—	—·—
Tow. dla gal. przedsięb. elektr. wod. po 200 zł.*)	—·—	—·—

M. Weksle.

	5/3	22/4
Londyn za 10 funt. szt.	240·20	239·75
Paryż za 100 franków	95·55	95·30
Petersburg za 100 rubli		
Niemieckie banki	117·125	117·—
Włoskie banki	95·35	95·20
Francuskie banki	95·55	95·30
Szwajcarskie banki	95·30	95·175

N. Waluty.

	5/3	22/4
Dukat cesarski	11·32	11·34
Austr. węg. 8 guld. złota moneta	—·—	—·—
20-frankówka	19·13	19·06
20-markówka	23·50	23·42
Rosyjski półimperyał	—·—	—·—
Niemieckie banknoty za 100 marek	117·30	116·92
Włoskie banknoty za 100 lir	95·60	95·20
Ruble	253·50	252·75

*) Nie notowane na giełdzie wiedeńskiej.

Z drukarni i litografii Pillera i Spółki.